

ORIZONTURI

Revista a Societății Culturale a Elevilor și
Profesorilor din Liceul "Mihai Eminescu" Bacău
Serie noua. Nr. 9 (12). Martie 2005

Fondator: George Bacovia 1915

NOI

*"Între zădărniciile și trecătoarele lucruri
ale oamenilor, singură arta sparge
negura viitorimilor."*

Mihail Sadoveanu

PAGINI DE ANTOLOGIE Constantin Ciopraga despre Mihail Sadoveanu

Nu numai prin masivitate, opera ciclopică a lui Sadoveanu e fără egal. Colosalul eminescian emană dintr-o imaginație macroscopică uluitoare, la temperatura căreia proiectele poetice, multe, dar schițate, sugerează delirul. Arhitecturile sadoveniene se materializează, ca la Balzac și Tolstoi, în construcți, impresia de monumentalitate ținând nu numai de existența unor capodopere, dar și de țărmurile ample. Sadoveanu poate scrie mai mult decât putem noi citi, afirma encomiastic M. Rălea într-un cuvânt ocazional. Se vorbește de o „lume Sadoveanu”; la o explorare integrală, planeta cu mii de intrări și ieșiri își relevă, precum marile edificii simfonice, rotunjimea și în special organicitatea: pagina luată la întâmplare, din orice volum, ține de o tonalitate unică, identificabilă de departe.

Continuarea în pagina următoare...

125 - Mihail Sadoveanu - 125

Continuare

Între celest și teluric, destinul lui Arghezi , contemporan agitat, e de a se consuma în antinomii ; constant, unitar, Sadoveanu se desfășoară concentric, în arii tot mai largi, în jurul aceluiași punct fix, --- pământul. Când cu o acută voluptate a elementarului își zice primitiv, în sensul de apropiat naturii, autorul Țării de dincolo de negură are în vedere un timp al coerentelor dar și un spațiu saturat de mister, în care, --- fără vocația metafizică a lui Eminescu, fără tensiunea interogativă a lui Blaga --- contactele cu materia vizează eternul . Replica adresată de el inchiștinții moderne e o liniște stabilizată , hotărâtă, triumfătoare, cucerită prin adeziunea la sol, --- un mod practic de a opune efemerului experiențe fundamentale. Comportamentul creatorului nu e al unui „căzut în timp” , ci al unui martor pe distanțe imense , de la arhetipuri până la călătoriile cosmice ; pentru el, arborele pe sub care în al douăzecilea veac lunecă vehiculele grăbite nu e diferit de cel care cu alt frunziș, veghează mișcările în epic al păstorului mioritic. Nu în ore și zile se măsoară timpul acestui mundus sadovenicus, ci în secole, de unde

anvergura , aerul de ampolare mitică, reglarea vieții după repere cosmice sacralizate, necunoscute modernului hipertehnizat. Cum temporalul se adaugă inevitabil eternului, dizolvându-se în plasma vremii, plăcuți scriitorului sunt, ca la Creangă, eroii învederând nu numai structuri psihice durabile, dar și un timp lung, permanente în raport cu calendarul citadin. Cine crede că scriitorul e anacronic se înșeală. Pentru ca să apară Nechifor Căliman, Leonte Zoderul , Vitoria Lipan și ceilalți, simbolizări ale autohtoniei profunde, au trebuit sute de

ani de acumulări și decantări.

Pe conștiința autohtoniei, legată de un patetic sentiment al pământului, se ridică edificiul sadovenian în totalitate; evenimente de la sfârșitul mileniului trecut și destine contemporane, puse în raporturi de contiguitate, își mărturisesc misterios, simbolic, acordul; filozofia acțiunii , reflecția, ethosul și celelalte au un aer reprezentativ, capodoperele sale fiind , în acest sens , ca si monumentele eminesciene, documente fundamentale. Sadoveanu e, fără îndoială, cel mai mare narator de întâmplări și istorii din literatura română, și împreună cu Eminescu și Blaga, un extraordinar cititor de semne, ---mărturie prin care epoci imemorabile vorbesc ochiului inițiat.

ORIZONTURI NOI * Revista a Societatii Culturale a Elevilor si profesorilor din Liceul „Mihai Eminescu”-Bacau

Profesor coordonator: Ioan Neacsu

ISSN 1582-7089

Colegiu de redactie:

Redactor sef: Pantiru Andreea, XI D

Literatura: Ostrovschi Irina, XI D

Prezentare grafica: Boghiu Ana-Maria, XI D

Reportaj: Tomozei Elena, XI D

Tehnoredactare: prof. Vines Liviu

www.meb.ro

O evocare

Acum cincizeci de ani eram elev în clasa a zecea a Școlii Medii nr.1 de băieți din Iași Școala, botezată atât de anodin de tovarăși după model sovietic, era de fapt istoricul **Liceu Național**, urmaș al **Academiei Mihăilene**, de la înființarea căreia se împlinea în 1956 o sută douăzeci de ani. Cu acest prilej, liceul nostru a primit numele celui mai celebru elev al său: **Mihail Sadoveanu**.

Festivitățile care au celebrat acest eveniment au adunat în capitală Moldovei personalități importante ale istoriei și culturii noastre, precum Ion Marir Sadoveanu, ministrul George Macovescu, patriarhul Iustin Moisescu, poetul N Tațomir, însuși Mihail Sadoveanu și mulți alții, foști elevi ai liceului.

Eu eram șeful stației de radioficare a liceului și în această calitate trebuia să aștept oaspeții în ușa cămăruței în care aveam redacția. I-am văzut venind pe coridor, însoțiți de directorul nostru, domnul profesor Ion Drăguleț, care vorbea într-una, gesticulând. Sadoveanu era, în mijlocul oaspeților, cu un cap mai înalt decât ei cu părul alb și privirea albastră țintită în depărtare, „un uriaș cu fruntea-n soare”, încă părea absent. Când au ajuns în dreptul meu am făcut gestul de a-i invita înăuntru, în timp ce domnul director le explica, mândru, că toată aparatul stației noastre este făcută de elevi. Sadoveanu a aruncat o privire adâncă peste mine, apoi a trecut mai departe, fără a scoate un cuvânt.

L-am văzut și mai târziu, în loja oficială a Teatrului Național, la spectacolul omagial, care s-a deschis cu imnul liceului, scris la sfârșit de secol de însuși Mihail Sadoveanu, pe atunci elev al Liceului Național, mândru de faptul că urmează aceeași școală la care învățase tatăl său, pe vremea când se chema Academia Mihăileană, liceu atât de cald evocat în „Anii de ucenicie”.

Prof. Ioan NEACȘU

125 – Mihail Sadoveanu - 125

Natura în opera sadoveniană

Moto:

Se înșală cine crede că o privești e aceeași văzută în aceleași condițiuni; că răsăriturile, amiezile și amurgurile se repetă; că clipele curg monoton. Cine e atent vede și aude pururi altceva; fiecare fracțiune a vieții își schimbă perspectivele neconținut – și în sine și în raport cu noi. Noi înșine suntem alții întruna, până la clipa nesimțită când trecem în altă zonă, și urmărim a fi și atunci când nu mai avem conștiința stării succesive ce ne sunt hărăzite”.

(Cele mai vechi amintiri – M. Sadoveanu)

Opera lui Sadoveanu nu este numai cea mai întinsă din literatura noastră, ci și cea mai impresionantă prin varietate și adâncime. Anul 1904, în care îi apar la scurt interval volumele Povestiri, Dureri înăbușite, Șoimii și Crâșma lui Moș Precu, este numit de N. Iorga „Anul Mihail Sadoveanu”, ca urmare a valorii acestor scrieri.

Creația sadoveniană constituie un univers coerent și armonios, iar părțile lui componente alcătuiesc un topos propriu, ușor de recunoscut în elementele lui specifice și capabil să cuprindă și să reflecte principalele teme: viața satului și a târgului, istoria și natura. Schițele, nuvelele și romanele sale se adâncesc rând pe rând, într-o „arhivă” a sensibilității unui popor, pentru care dragostea și admirația față de natură se înscriu pe coordonatele durabile ale specificului național.

În opera lui Sadoveanu, natura nu este doar cadru pentru acțiune, ci e prezentă pretutindeni pentru că o face părtașă la viața omului, la dramele și luptele, bucuriile și durerile sale. Se poate spune că M. Sadoveanu are față de natură atitudinea poetului popular. În viziunea sa, natura în afara omului, ca frumusețe rece, insensibilă nu există. Chiar și când într-o descriere omul nu apare direct, natura sadoveniană este, cum afirma T. Vianu, „plină de o prezență misterioasă, aceea a sufletului omenesc, vibrând ca vuietul mării în scoică”.

În descoperirea naturii, lui Sadoveanu i se dezvăluie însă și oamenii: „Suntem copiii cerului și pământului nostru” spunea el subliniind corelațiile dintre influența mediului cosmic și „firea acestui neam”. De fapt drumul prin natură este un drum al cunoașterii, căci presupune pătrunderea în zona fără prihană a unei lumi. Scriitorul este un cunoscător al naturii văzute și redată dinlăuntrul spațiului unde viața se plămădește continuu, stând sub semnul permanenței. „Este o corespondență armonică între toată alcătuirea mea sufletească și minunile vieții și etern schimbătoare care mi se arată”, mărturisea autorul.

Vânătoarea și pescuitul îl apropie pe om de natură dându-i satisfacția regăsirii de sine și a redescoperirii altei vieți. O taină fără sfârșit, la care omul ia parte, îndeamnă la întoarcerea în natură, care la Mihail Sadoveanu înseamnă întoarcerea la o civilizație de tip arhaic ce dă ființei sentimentul participării la o ordine sacră, absolută. Comuniunea om – natură nu e așadar o simplă legătură

întrucât ea vine din timp și se permanentizează. Idealul retragerii în natură constituie o aspirație profundă și continuă, motivată de dorința de a intra în contact nemijlocit cu lumea tainică a Universului.

Valea Siretului, lunca Moldovei, limpezimile Bistriței, înălțimile Făgărașului, freamătul Deltei au intrat, prin M. Sadoveanu și volumele sale: Tara de dincolo de negură (1926), Împărăția apelor (1928), Istoriisri de vânătoare (1937), Valea Frumoasei (1938), Ochi de urs (1938), și Poveștile de la Bradu-Strâmb (1943), într-o nouă existență, impregnate de o intensă poezie.

Talenta lui Sadoveanu de mare poet al naturii apare cu pregnanță în Tara de dincolo de negură, volum de povestiri și evocări, un fel de sinteză a artei lui de peisagist și una din cele mai caracteristice creații ale sale. Autobiografică în mare măsură, cartea îl prezintă pe scriitor în ipostaza vânătoarească ce-l înrudește cu atâtea personaje ale sale și-l integrează și pe el în decor, devenind un element constitutiv al naturii. Cum la Sadoveanu natura e o stare sufletească, nu e de mirare că de cele mai multe ori povestirile respiră starea sufletească a autorului, a cărui liniște și al cărui echilibru lăuntric se realizează în cadrul solemn și misterios al naturii. Liniștea e absorbită pe cale senzorială și devine treptat o esență a lucrurilor, determinând o ipostază filosofică față de existență. Această liniște nu e tulburată de mișcarea continuă din natură, pe care scriitorul o observă ca pe un spectacol firesc și etern. Sub ochii povestitorului firea se regenerează, ceea ce contribuie de fapt la desăvârșirea echilibrului interior, generând o atitudine demnă față de inevitabila pieire umană.

Natura se prezintă de foarte multe ori în luxurianța ei, cu miile de păsări de diferite soiuri, cu foirea peștilor transmițând vitalitatea, bucuria de a trăi și încântând văzul și auzul. Alternările dinamice, permanenta pendulare între aparenta acalmie și neconținute elanuri ale naturii, viețuitoarelor și omului – stăpânul dar și supusul lor – dau poveștilor un ritm alert, cuceritor. Dulceața, blândețea priveliștilor sunt

impresionante. De multe ori apar de o frumusețe incredibilă, atingând sublimul și feericul. Există o pendulare între real și fantastic care se apropie de modalitățile eminesciene din Călin.

În anii maturității reflexivitatea în fața naturii se accentuează, căci tumultul unei vieți pline de neprevăzut, de „zvon de codru și freamăt de apă” semnifică imposibila izolare în această magică și explozivă „țară de dincolo de negură”. Recreată, natura sadoveniană, paradis terestru ca Valea Frumoasei, este protectoare, mirifică, plină de mișcare, infinită, eternă, „epifanie a misterului cosmic” (Al. Paleologu) și „cutie de rezonanță a sentimentelor” (T. Vianu).

Din cele exprimate mai sus, putem afirma că natura este evocată de Mihail Sadoveanu cu ochii savantului – dacă remarcăm cunoașterea riguroasă și aprofundată a unui număr impresionant de specii și a detaliilor despre viața lor –, cu ochii poetului – căci transmite chemarea răscolitoare a firii – și ai unui creator de artă picturală – câtă vreme, ca și impresionistii, este artistul multiplelor senzații, al unei bogate game cromatice, al unui generator de nenumărate senzații vizuale și auditive.

Pentru că a cerceta opera sadoveniană înseamnă a parcurge peste o jumătate de veac de evoluție literară și pentru că, aidoma lui Eminescu, Sadoveanu nu va fi niciodată un subiect epuizat, am ales să reflectez doar asupra temei anunțate, pe care cred că oricine o consideră interesantă și atrăgătoare

Prof. Silvia CHESARU

Oaspetele

Un roman de Ion Fercu

„Oaspetele” lui Ion Fercu reprezintă primul său roman și totodată o schimbare majoră a stilului scriitorului care, după eseuri și poezie se avântă în lumea romanului.

Acțiunea se petrece în satul „Obârșeni”, nume foarte bine ales de autor deoarece el marchează originea satului și îndelunga așteptare a acestuia pentru a-și recupera fiii răătăciți asemenea lui Leru, psihologul de la Oklahoma Cristian University. Satul este prezentat începând cu perioada comunistă și încheind cu cea actuală. Întregul sat este văzut de fiul răătăcit ca fiind „pustietatea pustietăților”(p 58) încă de la sosirea acestuia în țară. Apropierea de sat îl face nostalgic și își amintește de tatăl său și de curajul cu care acesta a luptat și s-a opus colectivizării. Așa cum sugerează și numele tatălui, acesta a reprezentat un adevărat mit pentru pruncul Leru, dar și pentru psihologul de la Oklahoma. Ajuns pe tărâmurile natale, Leru este total dezamăgit de ceea ce găsește, de ceea ce simte: „stătea ca-n mijlocul unui pustiu existențial”(p 18), „nimeni nu-l aștepta”, el însuși simțea că „era un Nimeni”(p 18). Nimic din ceea ce-și imaginase și sperase că va găsi și simți întorcându-se acasă nu era adevărat.

Apropierea de sat îl face nostalgic și își amintește de tatăl său și de curajul cu care acesta a luptat și s-a opus colectivizării. Așa cum sugerează și numele tatălui, acesta a reprezentat un adevărat mit pentru pruncul Leru, dar și pentru psihologul de la Oklahoma. Ajuns pe tărâmurile natale, Leru este total dezamăgit de ceea ce găsește, de ceea ce simte: „stătea ca-n mijlocul unui pustiu existențial”(p 18), „nimeni nu-l aștepta”, el însuși simțea că „era un Nimeni”(p 18). Nimic din ceea ce-și imaginase și sperase că va găsi și simți întorcându-se acasă nu era adevărat.

Dacă analizăm cu atenție vom găsi unele trimiteri semnificative la „Moromeții” lui Marin Preda. Asemeni lui Ilie Moromete, și Mitu Hatmanu caută să-și păstreze pământul și luptă împotriva celor care vor să i-l fure.

Comuniunea dintre erou și Obârșeni, pe care și-o închipuia absolută în America, este acum aproape inexistentă. Aici nu a găsit decât trei morminte și vechi prieteni în ochii cărora putea citi ură și reproș. Nici fosta iubită nu l-a primit cu mai multă căldură, toți îi reproșau faptul că a plecat, însă pentru el a fost unica soluție.

Punctul forte al întregului roman îl constituie singurătatea. Toate personajele suferă de acest sindrom al singurătății, întregul sat și destin are la bază singurătatea.

Ceea ce consider demnă de luat în seamă este ideea prieteniei dintre câine și om. Când ajunge la intrarea în sat, pe Leru îl așteaptă vechiul său tovarăș din copilărie, câinele Ciulei. Acesta îl recunoaște de departe, îi sare în brațe și îl conduce până acasă. Când toți ceilalți trec pe lângă el absenți, Ciulei este singurul care îl așteaptă și care nu l-a uitat. Apoi momentul în care îl găsește mort lângă el, dimineața, vine să întărească vorbele spuse de un țăran lui Leru când a ajuns la Obârșeni „Ciulei nu moare până când nu va veni acasă fiul cel răătăcit și risipitor”(p 23).

Această sintagmă este des folosită de filozof, care reușește să facă o întreagă dezbatere pe tema aceasta. De altfel înclinațiile poetului și recentului romancier Ion Fercu spre filozofie sunt foarte clare, de-a lungul „Oaspetelui” întâlnim suficiente dovezi.

Toate acestea sunt creionate cu măiestrie de romancier, care reușește să mențină de la început până la sfârșit ideea filozofică cum că mintea și sufletul uman sunt de neînțeles, nimic nu le va putea descifra misterul și nimeni nu este capabil să-i înțeleagă pe cei din jurul său. Leru Hatmanu este și rămâne un neînțeles, nici părinții, nici iubita sa Mara, nici sătenii, nici colegul său de la Universitate, John Fox, nu reușesc să-l înțeleagă, să-l descifreze.

Părăsind satul natal și ajuns iarăși în lumea sa de la Oklahoma, Leru primește o scrisoare de la Mara prin care îl anunță că vor avea un copil. Retrăgându-se în carapacea apartamentului său, Leru „se simțea singur, părăsit și vinovat”. „Se simțea captivul unui trecut care nu mai trece, căruia nu-i putea pune cruce”(p 173), crucea reprezintă un simbol al patimilor, dar totodată ea reprezintă și eliberarea, slava...

Autorul lasă incertitudinea să învăluie sfârșitul romanului: Leru trebuie să ia o decizie în privința vieții sale și a acestui copil pe care l-a conceput, iar singurul capabil să îl înțeleagă cu adevărat și să îl sfătuiască în tăcere este bunul său prieten, cimpanzeul Gimmy.

Leru reprezintă intelectualul care este pe nepregătite aruncat în propria sa dramă și care deschide ochii într-o lume în care este el însuși un oaspete, așa cum și noi ne simțim adesea închiși în propria existență.

Probabil că următorul roman al autorului se va axa pe drumul celui de-al IV-lea Vicu și vă mărturisesc că eu aștept cu sufletul la gură

la care însuși fostul meu profesor mi-a mărturisit că lucrează.

Nu-mi rămâne decât să vă indemn să citiți acest roman și să vă lăsați purtați pe aripile lui.

**Andreea
Panțiru**

cls. a XI-a D

O mostră de artă contemporană

Joi, 27 ianuarie anul acesta, la „Galeriile Alfa”- Bacău a avut loc vernisarea expoziției de tapiserie și pictură a artistei *Călin Veronica*.

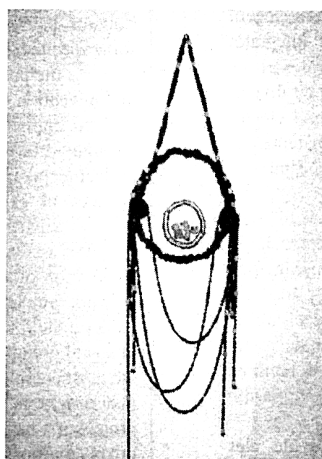
Aflată la cea de-a 13-a expoziție personală, după numeroase participări la expoziții de grup, plasticiana abordează pentru a doua oară genul tapiseriei, dând dovadă de o resursă de răbdare creatoare de-abia acum exploataată și de dragoste pentru tradițiile noastre românești. *„Tapiseria este o provocare adresată spiritului și rădăcinilor noastre ancestrale”,* spune dumneaei. *„Tapiseria ar trebui să constituie o întoarcere la reperatele tradiționale care dau stabilitate și trăinicie”.*

Cele 28 de lucrări textile impresionează printr-un colorit deosebit de rafinat, când puternic, în tonuri de

albastru, roșu sau orange, când mai potolit, mai cald, prin nuanțe mai stinse de verde ori maro sau chiar alb. Tablourile emană viață, nu doar prin faptul că artista folosește culori vii ori că alege preponderent motive vegetale.

Cercul, pentru care artista manifestă afinitate, pe care-l consideră *„o formă de oglindire”*, pentru dumneaei fiind *„doriința de a aspira către perfecțiune, imaginea infinitului, a unui început, un nou univers populat cu gânduri vizibile”,* este simbol al genezei, al

vieții. Formele spiralate și ciucurii ce ies din cadrul regulat al tablourilor avânt de zbor, de viață în plină manifestare și în același timp parcă aspiră și într-o formă materială în a ajunge la sensibilitatea consumatorului de artă. Dar *„orice obiect înmagazinează energia care poate fi receptată diferit, pentru că și noi suntem diferiți. Fiecare are receptori mai sensibili sau mai puțin sensibili care intră în conexiune cu energia degajată de lucrarea de artă”,* spune doamna Călin.

Tablourile în ulei, în număr de 15, care au precedat tapiseriile din punct de vedere al momentului creării lor, au o aură mai neliniștită. Culorile prime, contrastante, se întrepătrund în forme ascuțite peste colaje ce

aduc trecutul în prezent, dar, surprinzător, adesea în forme iarăși rotunde;

sunt un fel de încercare de geneză a artei cu rădăcini în

trecut, dar împiedicată de imposibilitatea realizării unei identități. Sentimentele nu mai corespund. Experiența atinge alte cote.

Există totuși unitate în această expoziție. Zbuciumul picturii și liniștea și poate chiar copilărosul din tapiserii, un fel de resemnare, evocă pe același om, artistul și profesorul Călin Veronica, într-un moment de conștientizare, acceptare și valorificare a experienței care s-a adăugat talentului.

Ana-Maria Boghiu

Clasa XI - C

REBELII DECIBELI

DEBUT ÎN REDACTAREA PROIECTELOR ȘCOLARE ÎN CADRUL ACȚIUNII COMENIUS

Comenius este una din cele 8 acțiuni ale Programului Socrates, - **Comenius 1**, acțiune ce constituie subiectul noului nostru proiect școlar, promovează cooperarea între toate tipurile de instituții ce furnizează învățământ general, tehnic sau profesional sub nivelul învățământului superior.

Am ales să debutăm în aceasta acțiune cu un proiect școlar dorind să promovăm cooperarea între grupuri de elevi și profesori din diferite țări europene, având ca scop oportunitatea cunoașterii reciproce a țărilor, culturilor, modalităților de gândire și stilurilor de viață și, nu în ultimul rând, posibilitatea înțelegerii și aprecierii acestora. În plus un astfel de proiect integrator permite teme crros- curriculare reunind astfel profesori de diferite discipline și un număr cât mai mare de elevi cu diverse aptitudini și competențe combinând astfel într-un mod creator discipline ca : biologia, ecologia, geografia, fizica, matematica, educația civică, educația pentru sănătate, muzica, limba și literatură română, limbile străine, informatica etc.

Din experiența mea anterioară ca profesor de biologie și ecologie, coordonator al unor proiecte de mediu apreciate în concursuri județene și naționale și la un simpozion național pe teme de poluare a mediului, și drept urmare a finalizării unui curs opțional cu tema „Poluarea sonoră” propus și desfășurat la clasa a IX-a A, profil real, specializarea științe ale naturii, am sugerat elevilor mei că astfel am perfecționa această temă cu amănunte legate de legislația europeană și am împrumutată din experiența țărilor Uniunii Europene.

Tema odată propusă, titlul a fost ușor de ales („REBELII DECIBELI” - astfel încât să sugereze și tumultul adolescentin), dar mai greu părea a fi alegerea unei limbi în care să se realizeze comunicarea cu viitorii parteneri și iată deci necesitatea implicării în proiect a domnișoarelor profesoare de engleză și franceză: Ana-Maria Andrioaie și Mihaela Mazilu.

Primul pas în demararea proiectului școlar pe care liceul nostru îl va coordona a fost redactarea în limba engleză a unei descrieri pe scurt a proiectului propus pe care am afișat-o împreună cu un scurt mesaj pe **Partner Finding Forum** la adresa <http://www.community.eun.org> căutând astfel parteneri.

Mare ne-a fost bucuria când ne-au invadat căsuțele poștale e-mail-urile unor profesori din diferite școli din Turcia, dar și mai mare era teama că nu o să găsim o instituție parteneră dintr-o țară a comunității europene...

Teama a dispărut și entuziasmul a crescut din nou când am primit, după aproximativ o jumătate de lună de căutare, un mesaj de aderare de la profesorul de fizică Kubiak Tadeusz dintr-un liceu din Toruń, Polonia.

A urmat trierea după anumite criterii a mesajelor din Turcia și am optat pentru un liceu din Isparta, regiunea Mediteraneană- persoană de contact fiind Yaman Ahmet, profesor de biologie și un altul din regiunea Anatolia – persoană de contact fiind profesorul İlker Kölemen, încercând să păstrăm legături amiabile cu reprezentanții celorlalte instituții care au răspuns mesajului, căutând să-i avem în vedere pentru un alt parteneriat. La logica și coerența redactării conținutului proiectului, a calendarului de activități, a Planului Comenius și a bugetului eligibil a contribuit substanțial domnișoara profesoară Paula Popa .

Pentru Planul Comenius o reală sursă de inspirație a fost Proiectul de Dezvoltare Instituțională redactat de doamna directoare Mihaela Dughiri.

Pe baza formularului redactat complet și corect am obținut avizul Inspectorului responsabil cu programe de cooperare internațională din Inspectoratul Școlar Bacău.

REBEL DECIBELS

- Project summary-

We are accompanied everywhere by a convoy, of noise and vibrations and, as if this were not enough, teenagers nowadays prefer noisy meetings, discos, etc.

However, they will become tomorrow's adults who will wonder why they have hearing troubles, why they can't focus or sleep, why they are nervous and hypertensive or why they have gastric conditions.

This project aims at warning the pupils and the communities about the negative effects of noise unless we take measures to prevent them. The systematic research of this kind of pollution is relatively new on a national and international level.

In order to achieve this project we will use integral-memory sonometers, noise indicators(following a collaboration with the local public institutions), maps of the urban environment, computers and an Internet network, recorders, video cameras, digital cameras and bibliographic materials.

We will stimulate the participation of a big number of students, parents and teachers from the partner schools as well as some specialists from other partner institutions.

As the project aims at the making of a managerial plan for the prevention of sound pollution in the urban environment, we wish to implement it by means of large activities carried out throughout three school years. The activities will be held by the project teams in the partner schools on a local level and through changes of experience on the occasion of project meetings among the partners.

The assessment of the impact will be done by means of the elaboration of a common project site and of a communication network among the partners through which contests will be made(in the first year-the best environmental project on the topic of sound pollution in the urban environment , in the second year-the most complete map for monitoring the main sources of sound pollution in the urban environment and in the third year-the best project of a managerial plan of preventing sound pollution in the urban environment).

The mechanic cannot evaluate the quality of the engine, the cardiologist cannot make a diagnosis without listening to the heart beats of the patient, so the correct perception of sounds is sometimes vital and therefore the problem of telling the sounds from the noise requires a greater attention.

Monitoring some high, uncoordinated sounds which can harm us without us noticing it can make up a good start in preventing the sound pollution.

In order to get this project started the pupils will search sites which bring arguments referring to the effects of the noise and vibrations detected on an international level(the World Health Organization;over 40% of Europeans are exposed, bearing the consequences of the lack of a minimum acoustic comfort) or regarding the observance of European legislation on a local level.

We think that the problem of sound pollution is not only a local or national one, but one concerning the European community.

“ Man has lost the capacity to foresee and anticipate and he will end up destroying the planet...”(Albert Schweitzer-winner of the Nobel Prize for peace, missionary for human rights and environment in Africa).

Coordonator de proiect:

Prof.Constantina Hulea

Departamentul de Biologie și Ecologie al Societății Culturale a Elevilor și Profesorilor din Liceul „Mihai Eminescu”

Traducerea în limba engleză:

Prof.Ana-Maria Andrioaie

FRUMOASĂ ȚARĂ MAI AVEM !

30 Mai 2004. Ne întorcem azi în Bacău, oboșiți, cu sufletul plin de liniștea protectoare a mănăstirilor și frumusețea răpitoare a peisajelor românești. Eram la sfârșitul unei excursii de vis. Totul a durat doar două zile, dar ne încercaserăm "bateriile" la maximum.

Sâmbătă 29 mai, ora 7. Suntem în fața școlii 78 de elevi și 7 profesori însoțitori, printre care și doamna directoare Mihaela Dughiri, care a avut inițiativa unei excursii în Bucovina "PE URMELE LUI ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT". Ora matinală la care ne-am sculat într-o zi de sâmbătă nu a lăsat nici o urmă pe fețele noastre. Chipuri luminoase, zâmbete, glume și dorința de a porni mai repede. Și pornim. O undă de stângăcie (sau stânjeneală?). Sunt elevi de la toate clasele IX-XI – elevi care doar se cunoșteau din vedere, din pauze. Muzica și emoția excursiei au făcut să dispară orice diferență; aparțineam unei singure clase – nu o clasă urmată de o literă, ci de un nume: clasa "Mihai Eminescu".

Ora 9:30. Falticeni – primul popas. Un orasel cochet, leagan al unui numar impresionant de oameni de seama. Vizitam mai intai Muzeul Irinescu unde admiram picturile si sculpturile maestrului tocmai sosit dintr-un turneu la Paris. Ne mandrim ca suntem romani. Francezii au trebuit sa recunoasca din nou ca Dumnezeu a fost mai darnic cu romanii. De aceea il avem pe Irinescu. De aceea i-am avut pe Tonitza, Luchian, Brancusi. Si ca sa ne convingem, daca mai era nevoie, vizitam si Galeria Oamenilor de Seama. Exteriorul arata ca o casa Boiereasca, iar interiorul *gadžueste* atatea infomatii incat ne-ar trebui cel putin o jumătate de zi sa poposim – doar cate putin – în fata fiecărui xponat, si sa ascultam vocea calda, plina de respect si admiratie a muzeografului.

Ne continuam drumul. urmatoarea oprire – Suceava. Un loc special pentru noi moldovenii, pentru noi romanii. in cele cateva ore petrecute aici ne-am incarcat de istorie. Zidurile cetatii de scaun, ne-au

primul ingaduinta, lasandu-ne sa ne aventuram pe cel mai inalte creste.

Fotografii, zambete, emotii si mandrie. Iata-ne, Stefane ! Noi suntem urmasii urmasilor tai! Ni se spune ca aici in cetate a inchis domnul Stefan ochii. Simtim totusi ca de undeva de sus ne vegheaza. auzim un cantece cunoscut: "Stefan , Stefan domn cel mare"

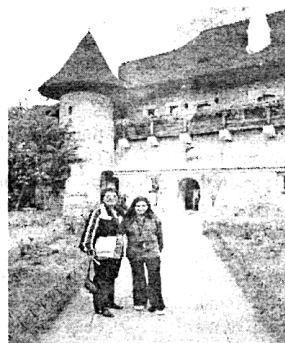
Un grup de copilasi canta, foarte plini de importanta, sub indrumarea invatatoarei. Sunt din Caras-Severin. Si ei sunt urmasii lui Stefan.

Ne despartim cu greu de acest loc incarcat de istorie. Binevenita este apoi vizita la muzeul de istorie, din Suceava, unde il putem si vedea pe Stefan, in sala tronului. Exponatele, realizate din parafina in marime naturala, impun tacere si respect. Vocea inconfundabila a lui George Calboreanu ne taie parca rasuflarea. Ascultam un fragment din "Apus de soare". Unii dintre noi stau in picioare, altii direct pe jos si cativa pe bancute. Personajele sunt extraordinar de bine realizate si astepti sa le vezi respirand. ne ridicam in tacere. nu simtim nevoia sa vorbim unii cu altii. Inca traim emotia intalnirii cu Stefan. trebuie totusi sa plecam mai departe.

Vazuseram locurile in care Stefan traia inca, urma sa vedem locul unde se odihnea: Manastirea Putna. Din biserica ridicata de domnitor, intre anii 1466-1469 nu se mai pastreaza decat turnul tezaurului.

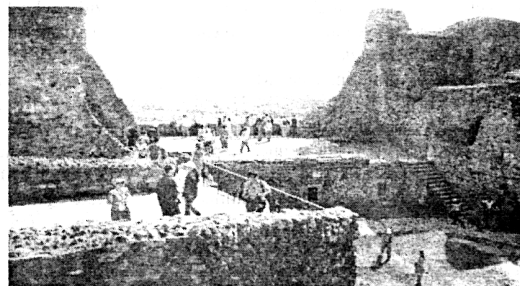
Prin fata mormantului trecem in linste. sfiosi, parca sa nu deranjam somnul marelui domnitor. Tot acolo mai odihnesc Maria Voichita-ultima sotie, Bogdan cel orb (Bogdan al III-lea)- fiul si urmasul lui Stefan cel Mare, si Stefanita voda – fiul lui Bogdan al III-lea, eroul piesei *Viforul* de Barbu St.Delavrancea. Un calugar povesteste cu voce calda despre dorinta lui Stefan de a fi inmormantat acolo, nu in sicriu ci direct in pamant, cu o caramida sub cap in loc de perna. Pe masura ce ne departam de manastire revenim incet in prezent. Ne indreptam spre Radauti unde urma sa ne innoptam la internatul Liceului Hurmuzache. Cazare cu peripetii! grupul din Covasna, Brasov si noi din Bacau. Caminul devenea neicapator. Nu puteam lasa ca nemulțumirea sa ne umbreasca buna dispozitie. deci: ne spalam, mancăm si din bagaje apar alte haine. vizitam orasul. mic, cochet, cu un aer provincial care te face sa te simti bine, cu

oamenii sinceri si foarte cinstiti. Singurul oras prin centrul caruia trece calea ferata. ne reintoarcem la camin la o ora rezonabila; avem drum lung de strabatut a doua zi.

La ora 8:00 eram deja in autocare. Somnul noptii parca nu vroia sa ne paraseasca. Primul popas-manastirea Sucevita. Cine mai putea fi somnoros, sau cine putea sa ramana indiferent la frumusetea bisericii care dateaza din secolul al XVI-lea din

vremea lui Petru Rares. Cu inima plina de liniste, admiratia si caldura plecam mai departe. ne indreptam spre un alt loc rupt parca din rai: manastirea Moldovita. Intalnim si cateva grupuri de straini. Din nou suntem mandrii ca avem locuri asa de frumoase in mijlocul carora oamenii intelepti au inaltat astfel de "bijuterii". Avem senzatia ca nu puteam vedea ceva mai frumos, si totusi au urmat Voronetul, Agapia si Varatecul.

Cetatea Neamtului a fost ultima oprire pe drumul de intoarcere. A fost si ultima legatura cu Stefan.

Oboșiti, dar cu sufletul plin de liniștea protectoare a mănăstirilor ajungem în Bacău, iar dacă sufletele noastre ar putea grai ar spune cu siguranță :

Frumoasa tara mai avem !

Prof. Gabriela Toma

Director adjunct

Experiențe

Am pornit spre Maramureș într-o nemăsurată de frumoasă zi de toamnă, 45 de elevi și profesori implicați în proiectul **"Sighetul Marmăției - lecție de demnitate și identitate națională"** inspirată de activitatea de vară a elevei Elena Tomozei din clasa a XI a D care, îndrumată de d-nul prof. Ioan Neacșu a realizat o mini investigație în câteva sate băcăuane căutând supraviețuitori ai închisorilor comuniste. Munca ei s-a concretizat în doua interviuri pe care și-a propus să le doneze Bibliotecii de Istorie orală a Memorialului Sighet. Am susținut-o în acest demers cu totii.

Cu ocazia acestei deplasări ne-am propus să descoperim și farmecul acestui original și fascinant ținut al Maramureșului.

Primul popas pe traseul nostru - **"Hanul Ancușe"**, dimineața devreme, prea devreme ca să reușim să ne încercăm pe deplin de emoția prezenței într-un loc legendar despre care au scris Mihail Sadoveanu și Vasile Alecsandri, pe care l-au menționat călătorii străini și negustorii, căci aici se intersectau toate caravanele ce veneau dinspre sau mergeau spre Suceava, Fălțiceni, Pașcani, Târgu Neamț, Piatra Neamț, Bacău, Iași, Galați și Brăila. Această poziție în inima Moldovei i-a asigurat înflorire economică vreme de peste 2 veacuri. Actualul han este o reconstituire a hanului inițial construit la începutul sec. al XVIII-lea de către logofătul Lascăr Catargiu- și demolat în anul 1943 de proprietarul de atunci-familia unui negustor armean. Hanul impresionează prin simplitatea rustică iar obiectele expuse te introduc în atmosfera vieții rurale din timpurile de demult și în mod sigur cel ce i-a trecut pragul îl va evoca cu același entuziasm ca și Sadoveanu "...hanul acela al Ancușei, nu era han era cetate..."

În continuarea traseului urmăm Valea Moldovei până aproape de izvoare.

O mica abatere de la traseu ne aduce din nou la mânăstirea Voroneț. Ce se poate spune despre Voroneț și să nu fi fost spus. De fapt nici nu sunt necesare cuvinte. Ajunge smerenie, credință, speranța, dragoste...

Următorul popas îl facem în orașul Câmpulung Moldovenesc unde, cele cateva momente de destindere de care beneficiem le folosim pentru a vizita **"Muzeul lemnului"** o experiență menită să mai domolească aroganța orașeanului de sec XXI care, în general, se gândește cu compasiune la gradul de confort al înaintașilor săi. Aproape tot ce avem astăzi-facilități domestice- aveau în gospodăriile lor și strămoșii noștri. Doar că nu erau din plastic și metal ci din piatră, coajă de copac, lemn, lână, piele, etc. -mobilă, tacâmuri de toate mărimile și cele mai deosebite forme, o diversitate de vase de bucătărie, "mixer", piuliță, blicdar...

Traversarea Pasului Mestecăniș aflat la 1096 m altitudine ne prilejuiește vizionarea unui spectacol de culoare și armonie greu de zăgrăvit în cuvinte.

Următorii km ai primei zile îi parcurgem pe valea Bistriței iar în Pasul Prislop, ce leaga Transilvania de Bucovina, "atârnați" la 1416m urmăm cu privirea firisorul de apă abia născut, la câțiva zeci de metri depărtare. Sunt izvoarele Bistriței din Munții Rodnei- cei mai înalți din ramura răsăriteana a Carpaților Românești. Și tot de acolo iese la lumina și râul Maramureșului -Vișeuul a cărui vale o urmăm până la Borșa - destinația primei zile de călătorie.

A doua zi a excursiei noastre - o zi "morocanoasa". Sunt nori din care cern picături fine de apă. E rece. Nimic nu mai amintește de culorile zilei precedente. Parcă și natura încercă să ne introducă în starea de spirit necesară abordării următorului obiectiv al deplasării - Muzeul Sighet. Urmând Vale Vișeuului pornim spre țința noastră. Trecem prin comuna Moisei. Din mersul mașinii - pentru ca timpul nu ne permite - admirăm monumentul care a făcut cunoscută această localitate și dincolo de granițe - ansamblul sculptural realizat de artistul Vida Gheza. Sunt 12 statui stilizate și o lespede sanctuar, un omagiu adus memoriei celor 29 de patrioți maramureșeni uciși de horthyști în toamna anului 1944.

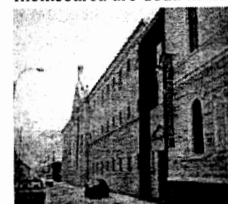
Sighetu Marmăției- un orașel situat la confluența râului Iza cu Tisa, se afla la 15 km distanță de centrul Europei. Poartă un nume de rezonanță dacică - cum altfel dacă Maramureșul este ținutul dacilor liberi- "zeget"=cetate. Speculând (naiv) asupra denumirii putem găsi conotații diverse. Totuși când spui cetate în imagine îți apar ziduri. La Sighet zidurile au izolat și ucis frunțașii unei generații. În memoria lor, a "vinovaților fără vină", a fost amenajat Muzeul închisorii Sighet- Muzeul al "Gândirii arestate". Acest muzeu împreună cu Centrul Internațional de Studii asupra Totalitarismului, cu sediul la București, constituie **Memorialul Sighet** a cărui scop este păstrarea memoriei poporului român cărui timp de 50 de ani i-a fost falsificată istoria.

Închisoarea din Sighet a fost construită în anul 1897 ca închisoare de drept comun. În anul 1948 au fost aduși primii deținuți politici-18 studenți, elevi, țărani maramureșeni, cunoscuți drept Lotul Vișovan după numele liderului grupului - profesorul Aurel Vișovan. Aceștia activaseră într-o organizație anticomunistă. Doi dintre ei au murit în închisoare. La începutul lunii mai 1950 au fost aduși aici peste 100 de demnitari din întreaga țară - foști miniștri, militari, politicieni, ziariști, academicieni iar la sfârșitul aceluiași an li s-au alăturat 50 de episcopi și preoți greco-catolici și romano-catolici.

Cunoscută sub numele de "colonia Dunărea" această închisoare era un veritabil loc de exterminare a elitelor țării, fiind un loc sigur,

de unde nu se putea fugi, frontiera cu URSS-ul fiind la mai puțin de 2 km. A funcționat ca închisoare politică 5 ani. În anul 1955, ca urmare a admiterii Republicii Populare Române în ONU, o parte din deținuții politici din închisorile românești au fost eliberați. La Sighet din cei 200 de deținuți 52 muriseră. Aceste prime informații cu iz statistic le-am aflat de la ghidul muzeului, în holul de la parter. Restul... experiențe și trăiri individuale.

Închisoarea are două nivele și parter. La fiecare nivel sunt câte 10 celule mici pentru izolare, patru celule comune și celula "neagra". În celulele de la parter sunt grupate

informații și imagini din viața unor reprezentanți de seamă ai elitei politice, culturale, spirituale din perioada interbelică. Unele celule cum sunt cele în care au murit Iuliu Maniu și Gheorghe I. Brătianu sunt reconstituite în forma originală. La etajul unu celulele sunt amenajate tematic-

"Sala demnitarilor", "Fe mei în închisoare"

"Cultura în

România

comunistă",

"Deportarea în

Bărăgan",

"Rezistența

anticomunistă în

munți", "Regimul

de detenție din

închisorile comuniste", "Represii etnice și religioase". La etajul doi atrage atenția prin vulgaritatea exponatelor, în contrast brutal cu tot ceea ce vizionezi până a junge aici, sala 78 - "Epoca de aur" sau comunismul kitsch.

Citind mărturiile sau ascultând în căști relatările supraviețuitorilor, privind de jur împrejur pereții groși, umezi și reci- înțelegi de ce ¼ din cei încarcerați nu au supraviețuit. Mărturiile sunt cutremurătoare. Erau ținuți în condiții insalubre, hrăniți mizerabil cu o rație de 700 calorii/zi, în celule fără încălzire, unde nu aveau voie să privească pe ferestră sau să se întindă în pat în timpul zilei iar noaptea doar cu fața în sus și cu mâinile la vedere, deasupra "așternutului". Pedepsele... de neimaginat: izbiți de pereții celulelor până cădeau fără suflare, zdrobiți sub greutatea celorlalți deținuți obligați să sară de la înălțime peste cel pedepsit, femei spânzurate de păr... invenții ale unor minți bolnavre. Cuvintele- citite în mărturiile afixate pe pereți sau ascultate în căști te copleșesc; "...mi se smulseseră unghiile..." ; "...fusesem forțat să mănânc fecale..." . Greu de ascultat asemenea atrocități, cât de greu trebuie să fi fost să le înfrunți în

realitate! Deținuții considerați recalitrantzi erau duși la "Neagra" - celula de pedeapsă, unde erau izolați în întineric total și unde, dezbrăcați și desculți, înlanțuiți de un inel în centrul celulei, cu picioarele pe un grătar într-o pânză de apă, erau obligați să stea zi și noapte în picioare. În tot acest timp rația de hrană era redusă la jumătate. Aproape involuntar în minte faci calculul, deci 350 calorii/zi, plus frig, umezeală, oboseală, nimeni să te aline sau să-ți spună un cuvânt, frică... ce a mai rămas din om? Și totuși în aceste condiții extreme, s-a supraviețuit. Deși comunicarea între deținuți era interzisă deținuții comunicau - alfabetul morse, mosorelul poștaş (locașul din interior ascundea un scurt mesaj), scrisori cusute pe pânză cu fire de păr, icioane pictate cu fire de iarbă și marmeladă...

Străbătând coridoarele celor 2 etaje din fiecare celulă vizitată ieși și mai împovărat. Frigul îți pătrunde în oase, retina ți se impregnează de cenușiu, aproape că simți duhoarea ce trebuie să fi pluit în aer în anii aceia și peste ea mirosul dulceag de sânge, sânge nevinovat. Simți teama, deznădejdea, nedumerirea celor ce mureau în chinuri groaznice, simți lacrimile - chiar și pe obrazii tăi. Ajuns în bucătăria închisorii trăiești aproape o senzație de bine, îți imaginezi că celor ce munceau aici măcar le era cald și poate reușeau să capete o porție în plus din terciul degustător ce reprezenta rația zilnică de "supraviețuire". Îți imaginezi. Îți dorești, aproape dureros, să fi fost așa. O ușa deschisă! Lumină naturală. Simți cum pășești din ce în ce mai repede. Nu poți controla momentul. Instinctul a preluat controlul. Ești dus spre lumină, spre libertate. Ușa duce în curtea închisorii. Un grup statuar reprezentând oameni încolonați atrage turiștii a căror aparate de fotografiat clipească întruna. Este opera sculptorului Aurel Vlad - "Cortegiul sacrificiilor". În fața ansamblului sculptural pe direcția de deplasare sugerată, un zid. Mesajul este

clar.

Nu poți părăsi închisoarea muzeu și să ai o zi normală. Se simte acest lucru și la noi. Nimeni nu comentează cele aflate și simțite la Sighet. Mai trebuie să treacă ceva timp. Ne continuăm ziua spre obiectivele propuse în turul Maramureșului. Următoarea oprire - "Cimitirul Vesel" de la Săpânța-un loc pentru care ținutul Maramureșului este cunoscut în toată Europa și poate și mai departe de ea, fiind inclus în patrimoniul cultural universal. Acest vestit cimitir se află în centrul comunei, la biserica

parohială, și are 800 de cruce sculptate în lemn de stejar pictate și versificate prin încrustare de către sculptorul, pictorul și poetul popular Ion Stan Pătraș și ucenicii săi. Toate crucele sunt vopsite într-o nuanță de albastru diferită de albastrul de Voroneț numită albastru de Săpânța - culoarea cerului unde după moarte merge sufletul dreptilor - și are încrustat pe ea câte un epitaf scris în versuri scurte de doină. Pe cruce deasupra epitafului este pictat în culori vii omul respectiv într-un moment important din viața lui, de regulă legat de meseria avută. Picturile îi reprezintă pe oameni în mișcare-mergând călare, lucrând, cântând, petrecând cu lăutarii. De multe ori epitaful este moralizator, deplange vicii, lășități, atitudini imorale. Dacă vii să vizitezi acest loc fără să știi ceva despre el, ești nedumerit. Ce este vesel în acest cimitir? Lucrarea prof. Nuța Roșca poate fi un prețios ghid pentru turistul venit la Săpânța. De aici poți afla că trăsătura distinctă a acestui cimitir nu este veselie, "ci aceea că aici se pune mai presus viața decât moartea[...] idee pe care o mai întâlnim în antichitatea romană. Romanii când anunțau decesul cuiva nu spuneau că acela a murit, ci anunțul îl făceau prin cuvântul <Vixit>=A trăit!"

Mănăstirea Săpânța-Peri, la cateva sute de metri de centrul comunei Săpânța este o dovadă vie a felului în care țaranul român își răscumpără, cum poate, istoria. Mănăstirea este în construcție. Asta vedem noi cei străini acestor locuri. Pentru localnici mănăstirea există de la începutul secolului XIII-lea când a fost ctitorită de dinastia drăgoșștilor. Localitatea Peri unde a fost ctitorită mănăstirea - distrusă în anul 1703 în timpul războaielor antihabsburgice condusă de Francisc Rakoczi al II-lea - a rămas pe teritoriul Ucrainei atunci când granițele au fost mutate. Ce le rămânea de făcut maramureșenilor decât să "mute" lăcașul sacru dincoace de granița. Biserica este amplasată pe un soclu de piatră, este construită în stil maramureșean din lemn masiv de stejar iar turla de aproape 78 de m o consacră drept cea mai înaltă biserică de lemn din lume.

Continuarea periplului maramureșean este o suită de tentative - tentativa de a vizita muzeul satului din Negrești Oaș-eșuată datorită lacătelor de pe porți, tentativa de a ajunge la timp la Baia Mare pentru a mai găsi deschis vreun muzeu - același rezultat, tentativa de a ne bucura de frumusețile satelor maramureșene de pe valea Marei și Izeigreu de realizat căci cerul e noros, se întunecă repede iar traversarea Pasului Gutâi (987m) într-o ceață densă, pe o șosea umedă ne limitează și mai mult șansele. Totuși nu putem pleca din Maramureș fara a pătrunde pe poarta măcar a uneia dintre vestitele mănăstiri, știut fiind că opt dintre acestea fac parte din patrimoniul UNESCO. Asa ca, într-un întineric profund ajungem în satul

Bârsana, renumit pentru cioplitorii porților de lemn. Arcul de triumf al porților maramureșene este un simbol al familiilor cu stare; conform tradiției poarta este o barieră în calea răului și elementul care marchează universul sacru al familiei. Printr-o astfel de poartă patrundem cu smerenie și cu teama de a nu tulbura liniștea acestui loc sfânt la **Mănăstirea Bârsana**. O clipă de reculegere, o mică amintire și...ne continuam drumul, convinși că trebuie să revenim pentru că încă multe ne-au rămas străine - leudul unde se află cea mai veche biserică de lemn din Maramureș și unde s-a găsit cea mai veche scriere în limba română - "Codicele de la leud" - scrisă între 1391-1392 de către copiii de manuscrise de la vechea mănăstire, Bogdan Vodă - reședința voievodului Bogdan, Săcel - cu vestita ceramica nesmălțuită de tip dacic etc.

În cea de a treia zi a călătoriei, în drumul spre casă, un scurt popas la "**Coada lacului**", acolo unde lacul de acumulare de la Izvorul Muntelui - cel mai mare ca suprafață dintre lacurile hidroenergetice (33 km²) - își are limita sa nordică și unde, de pe viaductul ce-l traversează, admirăm ciudata construcție a naturii ce din depărtare pare a fi ruina unei străvechi cetăți. Este numită Piatra Teiului pentru că demult cândva se spune că o mlădiță de tei ar fi răsărit de după una din muchiile ei. Dar cel mai bine este cunoscută sub numele de "**Stânca Dracului**" pentru că legendele locului încearcă să explice cum a putut ajunge atât de departe față de culmile vecine această bucată de munte. Ele vorbesc despre un capcâun care trăia ascuns într-o vâgăună a Ceahlăului și ademenea fetele tinere ducându-le pe un platou al muntelui unde le transforma în stane de piatră în infățșare ciudată. Atunci când înălțămiiți părinți și-au unit forțele pentru a-l înfrunta, creatura s-a gândit să-i distrugă - a smuls din creștetul Ceahlăului o stâncă uriașă și a pornit cu ea în zbor să o prăvălească peste satul răzvrătit. Dar duhul cel bun al muntelui Ceahlău, prefăcut într-un voinic chipes a reușit să rețeze cu spada ghearele capcâunului și uriașă stâncă a căzut pe malul Bistriței pe locul unde se află și azi. Și pentru că tradiția turistică a lacului "Izvorul Muntelui" spune că nici un călător ajuns aici să nu-și refuze o plimbare cu vaporeșul, de ce să stricăm chiar noi acest plăcut obicei. Ne înbarcăm pe vaporeș cațiva km mai la sud, în portul de la Bicaz. Un sfârșit de zi și de excursie plăcut și relaxant. Rămânem cu amintirile, cu bogăția unei noi experiențe și cu înțelepciunea izvorâtă din nevoia de a înțelege tot ce am aflat

Prof. Lupascu Maria

Întâlnire cu trecutul

În urmă cu doar câțiva ani în România au avut loc unele întâmplări pe care puțini dintre noi le cunoaștem, mă refer mai exact la suferințele mililor de deținuți politici din închisorile și lagărele de concentrare ale României comuniste.

Curiozitatea mea pentru această perioadă s-a stârmit în urma unui concurs pentru Școala de Vară de la Sighet, care este organizat anual în cadrul Memorialului de la Sighet. Așa am ajuns să citesc primele cărți ale unor persoane care au stat închise în pușcăriile comuniste: Steinhardt "Jurnalul fericirii" și Ștefan J. Fay "Sokrateion". După ce am citit aceste cărți mi-am dorit să aflu tot mai multe lucruri despre regimul comunist, în special despre tratamentele aplicate oamenilor care s-au opus acestui regim. De aceea am început să caut oameni care au trăit această experiență groaznică. După lungi căutări prin diferite părți ale Bacăului am găsit câțiva oameni care au fost dispuși să-mi povestească calvarul care l-au trăit. Din păcate nu am realizat că ceea ce voi auzi va fi atât de cutremurător și că poate apoi voi privi lumea cu alți ochi. Nu cred că cineva ar rămâne indiferent când ar auzi la ce condiții mizerabile de viață au fost supuși acești oameni; și nu este vorba de un număr mic, ci de sute de mii de oameni care stăteau închiși în lagăre, fără mâncare și apă, aceștia fiind nevoiți să mănânce iarba de pe jos și cojile copacilor și să sape cu mâinile pentru a ajunge la apă. Un om a fost cercetat de 14 ori pentru simplul fapt că împărțea cărți religioase și vorbea cu oamenii despre religie. Noaptea era luat din pat, i se acoperea fața cu o mască, era dus într-o cameră unde era bătut și i se puneau întrebări fără nici o legătură între ele pentru a-l ameți. Repartizarea în celule nu se făcea pe bază de profesie sau studii, astfel un doctor era pus cu un general și un țăran pentru că nu aveau ce vorbi între ei. Prin această tactică se bloca orice comunicare.

Nu mi-am imaginat vreodată cât de dură poate fi realitatea. Să stai într-o cameră de 4/2m. cu un singur geam la 2 m. înălțime, rogojini în loc de paturi, două hârdaie de 30 l, unul pentru apă și unul pentru dejecții este umilintă, bătaie de joc. Excursia pe care am făcut-o în Maramureș la Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței de la Sighet a fost o confirmare a lucrurilor auzite de la acei oameni. Acest muzeu are 50 de săli de expunere, care ilustrează rezistența la comunism și represiunea comunistă în România. Aceste săli sunt de fapt celule în care au stat

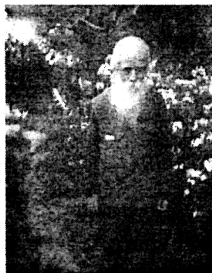
personalități precum Iuliu Maniu, Ilie Lazăr și mulți alții. Una din celulele cele mai înspăimântătoare este celula de tortură în care aveau loc anchetele. Pe tot parcursul anchetei era o lumină care oscila, iar dacă declarația nu era pe placul anchetatorilor deținuții erau torturați.

După numeroasele discuții pe care le-am purtat cu diferite persoane nu pot să înțeleg de ce încă le este frică să vorbească despre ce s-a întâmplat și de ce nu îmi permiteau să înregistrez discuțiile.

Am constatat totuși că în ciuda celor întâmplate acești oameni au un suflet bun și au fost primitori și dornici să mă ajute în cercetarea mea. Unul dintre ei stătea la masă când am fost și nu a renunțat până nu l-am înșofit; s-ar fi simțit jignit dacă îl refuzam. Când am întrebat prin sat dacă există oameni care au stat închiși în lagăr, majoritatea răspunsurilor au fost negative. Cu ajutorul unor rude ale oamenilor cu care am discutat, am putut să aflu de aceste persoane.

Interviurile luate le-am înregistrat pe bandă magnetică și le-am oferit Memorialului Sighet pentru programul de Istorie Orală pe care cercetătorii de aici îl întreprind de mai mulți ani. Vocile înregistrate de mine vor rămâne mărturie peste timp, iar cei care le vor auzi, istorici sau simpli vizitatori, se vor cutremura și vor veghea ca asemenea crime să nu se mai repete.

Tomozei Elena-Aurica (clasa a XI a D)

NOUS SOMMES FRANCOPHONES !

La IIIe édition des „Journées de la Francophonie” aura lieu dans notre lycée au cours de la semaine du 14 au 18 mars 2005.

La langue de Voltaire sera célébrée par des activités diverses, à la fois éducatives et amusantes: panneaux illustrés d'images et de dates sur les pays francophones, exposition de cartes de voeux à message thématique, concours de culture générale, concours de résolution de problèmes mathématiques, audition de musique française, film français („Astérix et Obélix ”), défilé de personnages littéraires etc.

J'espère que votre participation à cet événement culturel va constituer la plus belle récompense pour tous ceux-élèves et professeurs- qui se sont engagés dans l'organisation des activités.

Pour votre amusement, j'ai choisi quelques problèmes qui „mettent à l'épreuve” votre perspicacité:

1. Il m'aime un peu/beaucoup/passionnellement/follement/pas du tout/ un peu...En rompant les pétales d'une marguerite à 27 pétales, il m'aime:
A) un peu B) beaucoup C) passionnellement D) follement E) pas du tout
2. T, N, P et M chassent des souris. N et M ont attrapé ensemble autant de souris que T et P. T a attrapé plus de souris que P. T et M ont attrapé ensemble moins de souris que N et P. Combien de souris a attrapé P, en sachant que N en a attrapé 3?
A) 5 B) 1 C) 2 D) 3 E) 4
3. La Tour Eiffel a 300 m de haut, est construite intégralement en fer et pèse 8.000.000 kilos. On veut construire un modèle semblable, toujours en fer, qui va peser 1 kilo. Quelle hauteur la construction aura-t-elle?
A) 8cm B) 80cm C) 8m D) 1,5m E) 0,0375m

prof. Mihaela Mazilu

Voyage en Grèce entre mythi réalité

Je dois reconnaître que je ne sais pas par quoi commencer, parce que, en ce moment, beaucoup de souvenirs me fourrent la tête.

Quand je dis la Grèce, je dis des paysages merveilleux, une grande culture et des gens qui peuvent nous apprendre "l'art de vivre". Car, c'est l'amour de l'autre et du touriste en particulier qui a fait de nous des hôtes privilégiés.

Il semble que ces gens soient restés les mêmes depuis l'Antiquité, on peut remarquer leur fierté d'être Grecs, de vivre dans cet espace légendaire avec un passé glorieux et dont les champions olympiques actuels sont les descendants des héros mythiques de l'Hellade. Les paysages de la Grèce sont si étonnants qu'on ne peut pas revenir à soi après avoir vu ces merveilles.

Imaginez-vous la ville d'Athènes! Une grande ville blanche dont les légendes sont encore vives, un véritable monument de la culture grecque où l'on peut voir beaucoup de traces de cette grande civilisation et où la mer translucide se joint aux montagnes qui entourent la ville comme une forteresse.

Et ensuite Thessalonique, mélange d'ancien et de nouveau: de grandes Universités, de vieux édifices, des magasins modernes et des confiseries où chaque gâteau est une oeuvre d'art, « issu » du coeur des pâtisseries. Et au-dessus de tout cela, trône la Tour Blanche, le symbole de la ville.

Mais surtout, je ne peux pas oublier les sables d'or de Koukounaries, les constructions blanches de Skiathos et ses petites rues inondées par des odeurs qui viennent des parfumeries.

Et certainement la mystérieuse et charmante Météore, une grande étendue couverte de rochers, qui servent à soutenir les monastères, un royaume où règnent la paix et le silence.

Voilà la Grèce, pays des superlatifs qui répand partout un suave parfum méditerranéen.

Istoc Ioana (clasa a XI a D)

Întinericul - acoperișul rușinii

Păcatul se săvârșește mai ușor parcă cu lumina stinsă. Acest obicei are origini străvechi care merg până la Adam, care după înfăptuirea păcatului s-a ascuns de Lumină, fugind sub umbrele tufșurilor din Grădina Edenului. Pentru unii noaptea este un sfetnic bun, aducându-le liniștea pentru așezarea gândurilor, dar asta atunci când Sfetnicul este chemat să vegheze asupra rugătorului, pentru că tot noaptea se săvârșesc nelegiuirile, furturile, violurile și este timpul propice pentru păcat. Nu întâmplător Iuda a ieșit de la Cină, pentru a-L vinde pe Fiul Omului noaptea, ținând în mână bucata de pâine întinsă, după tradiția iudaică, de gazdă oaspetelui celui mai iubit (Ioan: 13,30).

Rușinea face parte din sentimentele moștenite de la protopărinți și devenită nu o rușine de a jigni pe Dumnezeu, ci o împotrivire față de rușine, pentru a săvârși faptele păcătoase. Această rușine de a nu jigni pe Dumnezeu nostru s-a încercat, și se continuă a se încerca, de către psihologi, să fie ucisă, avându-se în vedere că ucigând sentimentul se elimină responsabilitatea. Penibilul vine din modalitatea senină, normală pentru unii, în care este convins cineva care face lucruri jenante că este întocmai bine. Este ridicat la nivelul reprezentantului unei națiuni tânărul care, înainte de a se prezenta, spune ceva haios. Acești clovni, cu porniri bufonice, ce fac o afacere mică ce le permite să stea permanent într-o cafenea, îi fascinează, în mod deosebit pe devoratorii de filme ieftine.

Pentru a nu fi acuzat de părtinire nu scot în față modelul de virtute al tinerilor creștini, dar să-i plimbăm în timp pe acești caraghioși ajunși idealuri (tânăr, plin de bani, afaceri personale, acesta fiind unul dintre aceia care își compară, în timpul unei ascensiuni cu liftul, luciul sclipitor dat de o cremă de mai bună calitate). Acesta este bărbatul care vorbește cu emfază, întotdeauna primul și care își pune succesul afacerii în papuci. Îl ducem pe acest tânăr în grădina lui Pitagora, unde cei care se află la început aplică regula tăcerii timp de trei ani. Vă puteți imagina că nu va rezista prea mult și când va deschide gura va fi acuzat de bătărbănie și alungat. Ce-ar fi să-l ducem în fața lui Confucius: "Înțelept este cel care îmbrăcat în zdrențe poate să stea în adunarea celor cu haine scumpe". Dacă l-am duce înaintea lui Lao Zi îmi imaginez că nici nu și-ar ridica ochii spre el știind că prin tăcere și liniște poți spune mai multe decât prin vorbărie adunată de oriunde. Cred că suntem conștienți că acesta este produsul importat de pe continentul fără tradiții, cultură și religie, continentul burgerilor.

Psihologia funcționează, toate clipurile și panourile publicitare în care ne scaldăm ochii, având iluzia unei trăiri în lumea idealului, ne îndeamnă să fim primii și cei mai buni. Mă întreb cum oare toți ar putea să fie primii? Vrei să fii primul, nu virtuțile te duc acolo ci bateriile DURACELL, vrei să fii tânăr prosper, nu munca te

va propulsa ci țigările KENT. Ești gras, ai coșuri și nu se uită fetele la tine, nu fi manierat sau inteligent ci bea FANTA, distracția va începe. Ești băiatul care primește șuturi în dos și bobârnace pe la spate, nu încerca să te integrezi, pentru că ai la îndemână GILETTE "pentru bărbați puternici".

Idealul feminin stă în modeling, cosmetice, haine și surprinde fata cu complexul „n-am prieten”, a cărei frumusețe ascunsă o descoperă crema cu coenzima Q 10. Condamnabil este că acest complex îl găsim chiar și în grădinițe, la vârste pe care unii încă le mai consideră nevinovate (tratamentul stă în ciorapi, bikini, bluzițe, fustițe). Iar acest complex conduce către un altul și anume acela al "părinților încuiați la minte" care nu își lasă copiii să-și trăiască viața.

Virtuțile au fost și vor rămâne întotdeauna aceleași: smerenia, blândețea, înțelepciunea, dragostea care „nu cade niciodată”. Acestea contravin însă teleghidatilor comerciali care nu ezită să-și afișeze sentimentele de dragoste față de celălalt prin săruturi cât mai afișate și în locuri cât mai publice. Contemporanul francez Marcel Maureau spunea: "A-ți săruta iubita în public înseamnă a o împărți cu alții".

"Desuetul" de Blaga:

„Ne-om aminti cândva târziu
De-această întâmplare simplă
De-această bancă unde stăm
Tâmplă fierbinte lângă tâmplă.”

Le-aș invita pe fete să se gândească puțin la ceea ce văd ceilalți și la ceea ce își doresc ceilalți. Să zicem ca îți place tricoul cu YES și NO, că te reprezintă blugii strâmți și virginitatea pierdută la 14 ani, să zicem că ai exersat să ridici sprânceana ca Cindy Crawford și să fii debordantă sau Britney Spiers, dar totuși nu uita că nu toți cei care se uită la tine se gândesc la același lucru.

Trebuie să ne smulgem din ghearele ascuțite ale unei lumi guvernate de psihologi de două parale care îți oferă peste tot teste idioate de genul "Vrei să afli dacă țiine la tine?", "Cum afli dacă te plac ceilalți?". Cum poți să te simți flatată când îți se cere să te pui în acord cu idealul Kama Sutra și să îți se spună „iapă”, „elefant” sau „capră”. Nimeni nu te poate opri să fii așa, dar nu cred că e lucrul cu care poți să te afișezi cel mai mult. Pe bună dreptate se poate spune că dragostea este chioară însă de multe ori acest sentiment nu este altceva decât ceea ce Eminescu spunea „...un instinct atât de van/Ce s-abate și la păsări de vreo două ori pe an”.

Un vânt pe nume Livas (vânt de S-V) este insuportabil de cald și de distrugător. Oriunde suflă, usucă toate plantele de pe câmpuri și din grădini. Mărăcinii aspri și cu rădăcini adânci nu pățesc nimic. Livas distruge numai plantele folositoare. Acest vânt ucigător și sălbatec este una din cele mai nefaste probleme ale epocii noastre, care face să dispară adevăratele valori.

Prof. Petru Heisu

Nastrut Ioana Flori înghețate

Flori înghețate sunt pe geam
Și apa e-nghetată în fântână,
Mă duce un dor spre ce nu am,
Mă duce-ncet ținându-mă de
mână.

Aud afară lemnele cum crapă
Și stelele zâmbesc cu dinți, a
frig,
Mi-e sete, dar fântâna-i
înghețată
Și-mi vine-așa să iubesc
Sau să strig:
E-atâta suferință,
A obosit bătrânul nost' Pământ.
Mă duce-un dor ținându-mă de
mână
Spre locuri ce aici la noi nu sunt!

Epocă de piatră

În peștera trupului meu,
Suflet de peșteră tremură,
Tremură și urlă
La stele, la soare, la lună.

de Miroslav Cojocari

Des presărate de o sfântă mână
Plâng florile pe bolți înourate,
Șiroaiele de lacrimi reci, sărate
Mi-acoperă speranța cu rugină.

Doar norii umezi vor pluti de-acuma
Pe cerul ce a fost cândva senin,
În sufletu-mi ieri de lumină plin,
De când tu ai plecat, căzut-a bruma.

Spune ceva de piatră,
Privește cu ochi împietriți și
tremură
La fiecare efort de-a fi om.

Nimic nu-l atinge,
Doar la picioare îi cad
sfărâmate
Cioburi de curcubeu
Din care cresc mari și pietroase
Semnele cuvântului "eu".

De ce vă temeți de moarte,
Semenii mei din stâncă?
Nimic nu se vede încă,
Dar de aproape se strigă:
„dați piatra la o parte!”

Aș da cerul...

Aș plânge pentru noi o lacrimă
mare,
Sau poate chiar două,
De-aș ști că în suflet o să ne
plouă
Cu mai mult soare.

Și aș râde un hohot
prelung, infinit,
Sau poate chiar două,
De-aș ști că timpul ce vine ne va
aduce nouă
Mai multe clipe de iubit.

Aș spune un strop de vers
Sau poate chiar doi,
De-aș ști că anul ce vine, pentru
noi,
O să aibă un sens.

Și aș picta un curcubeu de
culori
Sau poate chiar două,
De-aș ști că peste inimi ne va
cădea rouă
De iubire.

Și dacă aș ști că într-o zi
Dintre cele multe,
Când lacrimile și culorile,
Hohotele și culorile,
Nu vor mai vrea să m-asculte,
De-aș ști că îngerilor le voi
spune "frații mei"
Aș da un cer întreg,
Sau poate chiar două,
Și...poate chiar trei!

Doar tu

Tu încă
Îmi desenezi pe pleoape cerul
Și-n lacrimi curcubeu,
Tu încă
Ești deplin de caldă îmbrățișare
Peste singurătatea-mi etern
neistovită,
Tu încă
Îmi iei mâna obosită
De zidirea atâtor de nisipuri
castele
Și palma mi-o umpli cu stele
Și somnul cu miere de pace
adâncă
Tu încă,
Doar tu.

Amurgul a tăcut de la o vreme,
Nu are pentru cine să mai cânte
Și plânge-n liniștea ca de morminte
Salcâmul ce-ți scria ție poeme.

Irina
Ostrovschi

Somnul

Alai de combinații:
Singur, galben, trist;
Un joc de altitudini:
Viu – mort = artist
Alung oboseala
care se înrudește
cu creierul păgân,
Lăsând doar somnul
ce-ți cucerește
și inima din sân...

Pe undele tristeții
s-au rătăcit doi nuferi
superbi, îngândurați:
un înger alb
și unul negru,
doi zei sculptați,
două simboluri a naturii
înlăcrimate, blânde
stafii a umbrelor nebune
amoruri a osândeii.

Ce dulce e tăcerea
măiastră și nocturnă,
ca dulcele preludiv
scelipire pentru lună

Птица

Ты ждешь
А ветер шепчет зря
Ты любишь
И тебе босит душа
Метаясь
И много прогоняешь сон
Ты мечтаешь
Но похочешь не знаешь.
Ты гнетешься
Что зря мечтаешь
И боль
Тебе уносит в никуда
Един ветер
Тебе как друг и как враг
как Бог
Он нежного и нежно воздыхает
Твоя единственную душу
И ты мечтаешь.
Все больше сон тебе забьет
как птицу к есенице,
какой помет
Ты птица
которая стрелится в старую
как огонек
который засажет вояет
Тесн душе
Тем больше сон тебе забьет
И твой крылья
Не требуют, а просит мед
Ты падешь
Но больше падает с тобой
И губах твоих
Не смерть, а донь дзенной.

Andreea
Pantiru

To my grandfather

I...

I hate all around me
I hate it because it's just me.
I want to scream but I can't
I want to cry but I won't
And I'm tired to be alone,
I'm tired to look on the phone,
To wait for just one more call
And to hope that I can go on,
To find myself a way to lie
To stop wishing and dreaming to fly,
To forget that so many innocents die,
To feel upset and to wonder why.
But I'll never give up on hope
And I'll fight to be strong
Because I know that someday
I will make people to stay.

Fantezie

Afară-i frig și stă să plouă
Eu zac în fotoliul vechi de veacuri
Pe masă ard lumânările amândouă
Și tot încerc să caut sufletului leacuri

Pe pat doarme întredeschisă o carte
ruginită,
Vântul aduce vești depărtate la geam
Iar amintirea ta e tot mai prăfuită
Parcă simt și acum cum păru-ți atingeam

În sobă lemnele ard grele
Mâna-mi întind să te caut
Și atât de departe mi-e gândul mereu...

Cineva bate la ușă ușor
Prin perdele întunericul își face loc
Mă ridic și parcă zbor.

Miroslov
Cojocari

Motto:

“Când ființă nu era, nici neființă...”

Când Universul nu era decât un abur de idee ce încă nu se născuse, când stelele nu știau să strălucească, deoarece încă nu existau și când viața era pretutindeni, căci nu avea cine să moară, erau numai zeii...

Trăiau în lumină, lumină fiind și învelindu-se în întuneric pentru a lumina mai tare. Nu aveau corpuri, deoarece nu aveau nevoie de materia din care le-ar fi putut face. Ei nu erau nicăieri și în același timp erau pretutindeni.

Nimeni nu știe câți zei erau, poate o infinitate, poate mai mult, dar dintre toți (sau nimeni) și-au cristalizat scîlpirea lor în mintea noastră doar doi. Nimeni nu poate spune dacă erau de parte barbatescă sau femeiască, pentru că pe atunci nu erau nici bărbați, nici femei, erau numai zeii...

Ea (sau el) admira neființa din jur, simțind cum liniștea curge în valuri largi, ocolind Insulele Timpului, unde se frământa aceeași Liniște. Era liberă și fericită. Asta făcea dintotdeauna – admira...

El (sau ea) rătăcea prin răceala fierbinte a tremurătoarei atemporalități. Privea înainte, căutând în urma sa ceva nemaivăzut. Zbură spre culmile veșniciei ce se întrezăreau înaintea lui, lăsând în urma sa alte culmi, și mai îndepărtate. Asta făcea dintotdeauna – căuta...

Pentru amândoi existența era doar o plăcere. Apăruseră pentru că așa doriseră și, dacă ar dori, ar putea dispărea la fel de repede.

Dar se întâmplă un lucru neobișnuit – cei doi se întâlniră. Nu se cunoșteau, dar, în același timp, părea că se cunosc de-o veșnicie. Pe dată clipele se transformă în zile, iar zilele în ani, însă ei nu cunoșteau timpul pentru a ști acest lucru.

- Să rămânem împreună! îl rugă ea, cu vocea neauzită, într-o limbă înțeleasă numai de el. Să rămânem pentru a admira neantul din jurul nostru, fericiți unul lângă altul.

- Mai bine hai să rătăcim în acest neant, să căutăm ceea ce nu a găsit nimeni, să plutim în locurile pe care încă nimeni nu le-a creat.

- Nu pot... eu trebuie să stau într-un singur loc. Asta am făcut până acum... Nu pot pleca.

- Dar, draga mea, eu nu pot sta în același loc, hai cu mine!

Astfel dragostea lor deveni imposibilă, el făcând pentru a rătăci, ea – pentru a privi, pentru a rămâne în același loc.

Aceștia suntem noi

El plecă. Își continuă rătăcirea spre adâncurile infinitului, prin întunericul ce tremura în veșnicie. Dar nu înainte de a-i lăsa ei o părticică din lumina sa.

- Te voi aștepta, îi șopti ea în urmă. Când vei ajunge la marginile infinitului și vei înțelege ceea ce nu poate fi înțeles, să te întorci la mine. Eu te voi aștepta...

Ea privi pentru ultima dată întunericul din jur și se cufundă în Insulele Timpului.

Din lumina sa luă naștere Spațiul, un spațiu întunecos în care domnea Lumina. Spațiul se împleti cu Timpul, apărând Universul. Și suflă ea peste întinsurile Universului, iar de pe buzele ei se desprinsă Stelele. Stelele își începuseră zborul prin întunericul cosmosului, purtând în jurul lor abia născutele planete.

Astfel și-a început viața zeita. Exista în fiecare piatră, în fiecare stea. Trebuia să aștepte.

Din sufletul ei îi concepu pe oameni. Făcu un bărbat și o femeie, îi făcu din propria suflare, îi mângâie cu viață și îi polei cu lumină. Pe femeie o polei cu lumina proprie pentru a putea trăi prin dragostea ei, iar pe bărbat – cu lumina Lui pentru ca femeia să fie fericită, gustând din clipa când Ei, cei doi zei au fost împreună.

Aceștia suntem noi, dragostea apusă a zeilor, dragoste care așteaptă un nou răsărit. Și va veni răsăritul numai când zeul rătăcitor se va întoarce la zeita pe nume Univers, care luminează prin lumina Stelelor și încălzește prin căldura sufletelor noastre.

Aceasta e viața – o continuă așteptare, iar moartea nu e decât drumul spre o altă viață. Și nu vom savura din veșnicia vieții până nu se va întoarce El. Și atunci vom exista veșnic, deoarece divinitatea înseamnă veșnicie, iar dragostea – existența ei.

Un succes al liceului nostru

Pe data de 5 martie 2005, orasul Bacau s-a facut remarcat pe plan cultural prin intermediul corului Grupului Scolar « Mihai Eminescu », condus de domnul profesor Dabija Vintila-Dumitru, ce a obtinut locul 2 la etapa zonala pe Moldova a unui concurs coral care a avut loc la Vaslui. Locul poate fi considerat mai mult decat onorant , avand in vedere faptul ca la acest concurs au concurat licee de arta ,pedagogice si teologice ,competitia a fost destul de stransa , iar pentru un liceu a carui activitate corala nu are o vechime mai mare de 7 luni, rezultatul este unul foarte bun. (Ioana Istoc)

LUCIAN BLAGA ȘI ORTODOXISMUL „GÂNDIRII“

Ermetismul operei lui Lucian Blaga, motivat de un sistem filosofic complex și contradictoriu, a iscat de-a lungul vremii numeroase polemici și controverse legate de semnificațiile ascunse în țesătura discursului său poetic sau dramatic. Ideologia blagiană a fost receptată diferit, favorabil de unii critici, cu rezerve sau cu reticență de alții.

Activitatea lui literară și publicistică pare la prima vedere a sta necondiționat sub semnul gândirismului. Blaga a colaborat mult timp cu revista „Gândirea“, numărându-se printre fondatori și redactori alături de Cezar Petrescu, Nichifor Crainic, D.I. Cucu, Adrian Maniu, Gib. I. Mihăescu, Emil Isac, Radu Dragnea, etc.

Într-un articol din 1940, poetul însuși se considera inițiatorul unei noi direcții culturale ale cărei idei — spune L. Blaga —, vor alcătui pentru mult timp temeiurile de creație ale generațiilor ce apar⁴.

Publicația are mai multe orientări, este „un buchet de tendințe centrifuge“ (D. Micu). Printre aceste tendințe se numără și una orientată spre arhaic, propusă de L. Blaga. Aceasta trebuie înțeleasă prin ideea valorificării elementelor nelatine, „barbare“ ale fondului nostru sufletec ancestral „Avem [...] și un bogat fond latent slavo-trac, exuberant și vital, care, oricât ne-am împotrivi, se desprinde uneori din corola necunoscutului, răsărind puternic în conștiințe. Simetria și armonia latină ne e adeseori sfărțecată de furtuna care fulgeră mulcom în adâncimile oarecum metafizice ale sufletului românesc“ (în articolul „Revolta fondului nostru nelatin“).

După mutarea revistei la București, în 1922, când la conducere vine Nichifor Crainic, se produce o schimbare majoră în ideologia „Gândirii“, aceasta va căpăta un caracter religios, „ortodoxist“, fapt ce va stârni o stare conflictuală între conducere și Lucian Blaga. Folosirea sintagmei „ortodoxism gândirist“ se explică prin tendința revistei de conservare și spiritualizare a valorilor etnice printr-un fel de tradiționalism metafizic. Biserica Ortodoxă Română nu s-a referit la revistă decât pentru a o critica, deoarece ideile teologice oficiale și cele ale revistei nu corespundeau.

În articolul „Începuturile și cadrul unei prietenii“, L. Blaga vorbește despre o împărțire a grupării în scriitori „de dreapta“ (Nichifor Crainic, Radu Dragnea, Petre Marcu Balș, Dumitru Stăniloae, etc.), a căror direcție este caracterizată prin tradiționalism și viziune religioasă asupra lumii, și „de stânga“ (L. Blaga, Dan Botta, Ion Petrovici) care „puneau accentul mai mult pe o libertate a mișcării“. Asupra acestor scriitori va reveni mai târziu și în articolul omagial „Nichifor Crainic“ (1940) unde spune că cei ca el și-au îngăduit, sub privirea uneori mustrătoare a directorului, o anume libertate creatoare față de motivele creștine, convertindu-le în mituri și

viziuni inedite, urmând poate fără de a ști îndemnul spre erezuri ale imaginației și gândirii populare⁵.

Prima teoretizare a ortodoxismului literar în paginile revistei „Gândirea“ o face Nichifor Crainic în eseu „Isus în țara mea“ în 1923 unde, printre altele, impunea restaurarea credinței prin exploatarea surselor ei originare, o valorificare a zăcămintelor spirituale păstrate în cultura populară. Ideea pluralității înfățișărilor cristice în arta plastică și în folclorul fusese formulată la noi pentru întâia oară de L. Blaga în articolul „Metamorfozele celui din Nazaret“ încă din octombrie 1921. Crainic ne prezintă un Isus agricol, specific românesc („Nu Isus de pe Golgotă, ci Isus din staulul vitelor, nu Isus din Ghetsimani, ci Isus din Cana Galileii, nu Isus din pustia ispititoare, ci Isus din parabola semănătorului, nu Isus retezând încălcitele subtilități ale rasei cărturarilor și fariseilor, ci Isus din mijlocul oamenilor naturii, simpli, sănătoși și buni ca ea“).

Spre deosebire de alți poeți (Pillat, Crainic), L. Blaga va fi atras de firea umană a personalității cristice, aceea indicată de năruirile din eseu lui Crainic.

O altă problemă pusă în discuție în rândul celor de la „Gândirea“ este latinitatea poporului român. Cei „de dreapta“ afirmă că poporul nostru este o sinteză între Occident și Orient și că din această cauză am avut un destin tragic. Lucian Blaga vorbește și el despre această sinteză în „Spațiul mioritic“ fără a reduce însă Occidentul la latinitate, iar Orientul la ortodoxie și fără a analiza problema din punct de vedere religios.

Opera lui L. Blaga își găsește câteva puncte de convergență cu climatul „Gândirii“, însă el abordează chestiunile filosofice. Unul din aceste puncte este autohtonismul. Lucian Blaga atribuia tiparelor psihice ale poporului nostru un caracter anistoric. „Tradiția noastră — spune el — este atemporală și vine din stratul mumelor“. Se pronunță pentru un tradiționalism metafizic și condamnă sămănătorismul, spre deosebire de Crainic și Dragnea care văd în „Gândirea“ o continuare a „Sămănătorului“. O atitudine total diferită de cea a lui Crainic și de a tuturor gândiriștilor pravoslavici abordează Blaga față de ortodoxie în articolul „Despre viitorul filosofiei românești“ ce deschide întâiul număr al revistei „Saeculum“, Scoală de poet la Sibiu, în 1943. Aici, Blaga susține că îmbrățișarea dogmei religioase (ortodoxă), exclude posibilitatea creației din punct de vedere filosofic. Lucian Blaga nu era un dușman al ortodoxiei, așa cum îl vedeau în acel moment Nichifor Crainic, Dumitru Stăniloae și alți teologi, însă nu înțelegea să se plece necondiționat. Obediența îndemna renunțarea la creație. Săgețile ironiilor sale se îndreptau către Nichifor Crainic care, în articolul „Sensul tradiției“ impunea o atare atitudine de obediență față de dogma religioasă.

Dacă Blaga a acordat ortodoxiei o anume preferință față de celelalte confesiuni creștine, înfățișând în „Spațiul mioritic“ cu atâtă simpatie modul ortodox al reprezentării transcendentului, faptul se explică prin aceea că ea lăsa totuși mai multă libertate gândirii speculative decât catolicismul și păstrează în straturile din adânc elemente mitologice păgâne. În „Hronical și cântecul vârstelor“ descoperim că viitorul filosof era foarte interesat de studiul lui Adolf Harnach, „Ființa creștinismului“ în care autorul vedea în ortodoxie „profilul și structurile păgânismului antic, care se îmbracă în forme creștine“. Înțelegem de ce Blaga a scos la lumină din ortodoxia românească tot ce e necreștin.

În literatură, Blaga și-a propus să-i atace pe cei care încercau să autohtonizeze convențional scripturile și asta încă din 1925, când în articolul „Etnografie și artă“ din „Cuvântul“ a făcut aluzie la iconografia plastică și poetică din „Gândirea“ și la culegerea de versuri „Biserica de altădată“: „Ni s-a dat să cunoaștem pictori care, aspirând spre o creație cât mai românească nu se sfîșec să îmbrace pe Maica Domnului în catrință și să încingă pe Isus cu un brăncinar din care numai cele trei culori mai lipsesc pentru a fi complet național. Avem poeți, de talent chiar, pentru care fuga în Egipt s-a petrecut pe Argeș în jos. Acest zel etnografic duce de obicei la rezultate facile, compromițând definitiv naționalizarea artei românești“.

Lucian Blaga s-a bucurat de o popularitate și de o simpatie crescută la redacția revistei până în 1940. Cărțile sale sunt recenzate favorabil, se bucură de un număr omagial (nr. 8, dec. 1934), apar lucrări de sinteză asupra creației sale, redactorii se simt onorați de prezența lui la redacție.

Primii nori care au umbrat relațiile cu colaboratorii „Gândirii“ au apărut în septembrie 1940 când profesorul Ion Petrovici se declară, în articolul „Considerații cosmogonice“, împotriva cosmogoniei „Diferențialelor divine“. Peste câteva luni Dumitru Stăniloae, în „Despre dogmă“ reproșează lui Blaga că ar fi dat în „Eonul dogmatic“ o definiție neortodoxă dogmei, iar în volumul „Poziția domnului Blaga față de creștinism și ortodoxie“ susține că teoreticianul „procedează cu religia ca unul care sugrumă pe cineva spunându-i cuvinte de mângâiere“.

Acuzațiile au continuat să apară cu violență crescută, fapt care l-a determinat pe filosof să părăsească revista pe care a sprijinit-o 20 de ani. „Apostat“, autor de „basm filosofat“, producător „cu drac în el“, stăpânit de un „nemăsurat orgoliu luciferic“, „ziditor de mușuroaie de cărtiță“, „concurrent al babelor vrăjitoare“, iată ce devenise Blaga pentru unii redactori mai noi.

Prof. Ciobanu Mihaela

A XXX-a ANIVERSARE

FOTO: Iulian Viliman

Data de 5 noiembrie 2004 a constituit un prilej de sărbătoare pentru cei care însușeșc în prezent școala, cât și pentru cei care au scris filă cu filă cartea Liceului nostru. Liceul, ca formă de învățământ în instituția noastră, a luat ființă în anul 1974, cu doar două clase a IX a, profil sanitar. Profilul sanitar s-a păstrat până în anul 1991, când am devenit liceu teoretic. Aniversarea din nov 2004, a adus în aceleași spațiu și timp, oameni care nu s-au cunoscut poate niciodată și care totuși, aveau să-și spună foarte multe. Depăneau amintiri, parcă trăite împreună! În astfel de ocazii, uităm pentru câteva ceasuri că nu mai suntem adolescenții din liceu. Cât de relativ este timpul! Cât de mare este o astfel de zi! Dimineată, în sala Teatrului « George Bacovia », foști profesori și elevi, invitați ai comunității locale, reprezentanți ai mass-media, au fost întâmpinați cu flori, zâmbete și cuvinte de bun venit de către actualii elevi și profesori. Cu emoții în suflet și în glas, vorbitorii au adus trecutul la timpul prezent. În continuare, la școală au avut loc numeroase activități interesante: lansări de carte, vernisajul unei expoziții de pictură, dezvelirea unor plăci pe care sunt înscrise numele foștilor și actualilor profesori, ale șefilor de promoție etc. În fiecare sală de clasă s-au întâlnit absolvenți din toate generațiile care, pentru scurt timp, au fost colegi de clasă. Dar, despre toate acestea, grăiesc de la sine imaginile alaturate.

Director,

Prof. Mihaela Dughiri